

ХУДОЖНЯ ШКОЛА М. РАЄВСЬКОЇ-ІВАНОВОЇ

Куцина О.П., гр. КВД

Науковий керівник – канд. іст. наук, доц. **К.Ю. Чадаєва**
Харківська державна академія дизайну і мистецтв

21 лютого 1869 р. в Харкові була відкрита перша приватна школа малювання М.Д. Раєвської-Іванової. Потреба в такому закладі відчувалася давно: вона не була задовільна ні в університетських класах, які були доступні лише студентам, ні в гімназіях. Марія Дмитрівна, в заміжжі Раєвська, поставила за мету свого життя створення навчального закладу, в якому б навчали малювати професійно.

Народилася Марія в селі Гаврилівка Ізюмського повіту на Харківщині в дворянській родині землевласників. Отримала солідну загальну домашню освіту. Потім протягом п'яти років навчалася живопису у Франції, Італії та Німеччині. У 1868 році вона першою з російських жінок склала іспит при Імператорській академії мистецтв на звання вільного художника, надавши свою картину «Смерть селянина в Малоросії». М.Д. Раєвська-Іванова – перша жінка, що отримала диплом художника в Російській імперії. Диплом художника давав право на відкриття спеціальної художньої школи. Раєвські побудували будинок (нині вул. Чернишевського, 6), де на першому поверсі розмістилася школа, на другому жила родина. Напрямок школи не був вузько спеціальним: одні готувались до вступу в Академію мистецтв, інші – до художньо-професійної діяльності (іконописці, декоратори, літографи, ретушери). За 27 років існування школа підготувала близько 1000 учнів, з них близько 40 осіб продовжили навчання в Академії мистецтв і подібних закладах. У стінах школи Раєвської свій творчий шлях починали Г. Семирадський, С. Васильківський, П. Левченко, М. Ткаченко, П. Кончаловський, А. Данилевський, К. Первухін, А. Бекетов, Ф. Шмідт, Д. Хоткевич, а також безліч невідомих художників-прикладників, які визначили мистецьке обличчя Харкова на наступні 100 років. 20 липня 2020 року громада Харкова відзначає 180 років з дня народження Марії Дмитрівни Раєвської-Іванової.